

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ R. M., 2/ M. M.**, obom bývajúcich v L. a zastúpených JUDr. J. R., advokátom so sídlom v Ž., proti žalovanému **F. Z.**, bývajúcemu v L., **o určenie vlastníckeho práva**, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 9 C 274/2011, o dovolaní žalobcov 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. mája 2013 sp. zn. 13 Co 184/2013, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 7. mája 2013 sp.zn. 13 Co 184/2013 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom zo 14. februára 2013 č.k. 9 C 274/2011-72 zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia proti žalovanému domáhali určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v katastrálnom území L. a zapísanej na liste vlastníctva č. X. ako parcela č. X. – ostatné plochy o výmere X. m² (ďalej len „nehnutel'nosť“). Žalobcom 1/, 2/ uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalovanému 346,97 € trov konania. V odôvodnení uviedol, že v konaní bolo preukázané, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy z 29. decembra 2008 medzi M. O. a E. K. ako predávajúcimi a žalobcami ako kupujúcimi, ktorej predmetom bola nehnuteľnosť a od ktorej žalobcovia odvodzujú svoje vlastnícke právo k nehnuteľnosti, predávajúcim nesvedčilo vlastnícke právo k nehnuteľnosti, a preto nemohli na iného previesť viac práv ako mali sami. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcov rozsudkom zo 7. mája 2013 sp.zn. 13 Co 184/2013 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalobcov zaviazal k povinnosti zaplatiť žalovanému 67,88 € trov odvolacieho konania. S poukazom na ustanovenia § 205 ods. 1 až 3 O.s.p. a § 212 ods. 1 O.s.p. konštatoval, že uplynutím lehoty na odvolanie zaniká možnosť odvolateľa upravovať nielen rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, ale aj rozširovať dôvody odvolania. Uviedol, že lehota na odvolanie žalobcom uplynula 2. apríla 2013, v tejto lehote žalobcovia síce podali odvolanie, avšak v ňom neuviedli, v akom rozsahu napádajú rozsudok prvostupňového súdu a vôbec v ňom neuviedli dôvody odvolania; robili tak až 5. apríla 2013, t.j. po uplynutí lehoty na odvolanie, na ktoré už nebolo možné prihliadať. Keďže odvolanie žalobcov nespĺňalo náležitosti uvedené v § 205 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 42 ods. 3 O.s.p. a rozšírenie odvolania bolo urobené až po uplynutí lehoty na odvolanie, nebol vymedzený rozsah prieskumnej činnosti odvolacieho súdu, preto odvolací súd nemohol inak, než rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podali žalobcovia dovolanie, ktoré odôvodnili dovolacím dôvodom podľa § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p. tvrdiac, že postupom a rozhodnutím odvolacieho súdu im bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedli, že svoje odvolanie doplnili o dôvody po uplynutí 15 - dňovej odvolacej lehoty z dôvodu, že žalobca 1/ sa nachádzal v zahraničí, avšak stalo sa tak pred tým ako o predmetnom odvolaní rozhodol odvolací súd, preto odvolací súd mohol a mal rozsudok súdu prvého stupňa preskúmať. Z týchto dôvodov navrhli rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcov písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podali včas účastníci konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpení v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej, proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci, a proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

Žalobcovia dovolaním napadli rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky žiadneho z uvedených rozsudkov. Z tohto dôvodu je zrejmé, že dovolanie nie je v zmysle § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

So zreteľom na obsah dovolania a tiež na povinnosť dovolacieho súdu skúmať vždy, či v konaní nedošlo k procesnej vade spôsobujúcej zmätočnosť, skúmal dovolací súd, či v konaní na súdoch nižších stupňov nedošlo k procesnej vade v zmysle § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (aj uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým inak nie je dovolanie prípustné. Právne relevantné nie je však samo tvrdenie dovolateľa o takejto vade, ale iba zistenie, že v konaní k tejto vade skutočne došlo.

Procesné vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolatelia netvrdili a ich existencia nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

Dovolatelia namietajú, že im bola odňatá možnosť pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. O túto vadu konania ide v prípade procesne nesprávneho postupu súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred súdom konať a uplatňovať procesné oprávnenia priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Zo spisu vyplýva, že odvolanie žalobcov z 26. marca 2013, doručené prvostupňovému súdu 28. marca 2013 (č.l. 79 spisu) neobsahuje náležitosti stanovené v § 205 ods. 1 O.s.p., keďže žalobcovia v ňom neuviedli, v akom rozsahu prvostupňového rozhodnutie napádajú, v čom toto rozhodnutie alebo postup súdu považujú za nesprávny a čoho sa domáhajú. Písomným podaním z 5. apríla 2013 označeným ako „Dôvody odvolania“, doručeným v ten istý deň súdu prvého stupňa (č.l. 81 spisu), žalobcovia odvolanie doplnili o všetky náležitosti stanovené v § 205 ods. 1 a 2 O.s.p. a zároveň v ňom uviedli aj čoho sa domáhajú. Spis bol následne predložený odvolaciemu súdu na rozhodnutie o odvolaní žalobcov.

Keďže písomné podanie žalobcov z 5. apríla 2013 označené ako „Dôvody odvolania“ bolo súdu prvého stupňa doručené po uplynutí 15 - dňovej lehoty na odvolanie, bolo v dovolacom konaní potrebné vyriešiť otázku, či a aké právne následky malo odstránenie väd odvolania odvolateľmi po uplynutí odvolacej lehoty, avšak pred rozhodnutím odvolacieho súdu o ich odvolaní. Rozsah a dôvody odvolania môže odvolateľ meniť, modifikovať a dopĺňať. Toto právo však môže v zmysle § 205 ods. 3 O.s.p. využiť len do uplynutia odvolacej lehoty. Hoci uvedené ustanovenie umožňuje odvolateľovi rozšíriť rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a rozšíriť dôvody odvolania len do uplynutia lehoty na odvolanie,

zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by sa toto obmedzenie vzťahovalo aj na možnosť odvolateľa odstrániť vadu odvolania a dodatočne uviesť dôvody, ktoré v odvolaní absentujú úplne.

Dovolací súd má za to, že v danom prípade písomným podaním žalobcov z 5. apríla 2013 označeným ako „Dôvody odvolania“ nedošlo k rozšíreniu dôvodov odvolania, ale išlo o odstránenie chýbajúcich podstatných náležitostí odvolania. Nemožno totiž rozširovať niečo, čo vôbec nie je v odvolaní uvedené. Ustanovenie § 205 ods. 3 O.s.p. sa týka len lehoty, v ktorej môže odvolateľ rozširovať rozsah a dôvody odvolania, neurčuje ale lehotu, v ktorej má odvolateľ možnosť odstrániť vady podaného opravného prostriedku. Ak k odstráneniu vady odvolania dôjde do rozhodnutia odvolacieho súdu, je právne významné, že v čase jeho rozhodovania (§ 154 ods. 1 O.s.p. a § 167 ods. 2 O.s.p.) je vada odstránená; irelevantné je, či k jej odstráneniu došlo po súdom určenej lehote na odstránenie vady alebo po uplynutí odvolacej lehoty.

V danej veci žalobcovia vady odvolania odstránili ešte pred predložením veci na rozhodnutie odvolaciemu súdu a odvolaciemu súdu nič nebránilo podrobiť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaciemu prieskumu. Ak tak dovolací súd neurobil, vychádzajúc z nesprávneho právneho názoru, že odvolanie bolo doplnené po uplynutí lehoty stanovenej v § 205 ods. 3 O.s.p., postupoval nesprávne a tým, že odmietol prejednať odvolanie žalobcov z hľadiska dôvodov v ňom uvedených a tieto po vecnej a právnej stránke posúdiť, žalobcom odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. a realizovať tie procesné práva, ktoré im Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany ich práv a oprávnených záujmov priznáva (§ 201 a nasl. O.s.p.).

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 O.s.p., ktorá zakladá prípustnosť dovolania žalobcov a zároveň aj jeho opodstatnenosť (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p.), zrušil Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 243b O.s.p.).

Ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Pritom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 5. decembra 2013

JUDr. Daniela Sučanská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková